

skoler — den Undervisning, der kræves senere, er i langt højere Grad blot supplerende og gaar i anden Retning. Der findes paa Indenrigsministeriets Budget 7,000 Kr., som uddeles til Handelskoler, væsentlig i Provindserne — jeg tror 10 foruden Handelskolen for Kvinder, til hvilken der har været foreslaaet 2,000 Kr., nu 4,000; det er for Resten en Skole, som gjør virkelig Nytte, fordi der er mange yngre Kvinder, som vise sig vel egnede til Kassererter og andre Forretninger. Saavidt mig bekendt staar Handelskoleforsøgsmaalet for til Ordning ad frivillig Vej, navnlig her i Kjøbenhavn, endogsaa i temmelig stor Stil, væsentlig støttet paa Legatmidler, legerede i den Retning, og man kan jo endogsaa se en Bygning paa Sect. Annæ Plads, som er ved at rejse sig og bestemt, saavidt jeg tror, til det Diemed; den ser ret lovende ud i det Ydre — jeg haaber ogsaa, det Indre kommer til at svare dertil. Altsaa, om Handelen vil tage selve denne Sag i sin Haand, forekommer det mig, man maa rose den derfor — det er jo ogsaa en Næring, som i højere Grad end andre er i Stand til at gjøre det. — Jeg skal dernæst nævne, hvad der er gjort for andre Fagkoler. Jeg lader lige de egentlig militære, Kadetkolen og Officerskolen; det følger af sig selv, at de høre under de særlig militære Ministerier. Jeg gaar saa over til Søfartsskolerne. Til Søfartsskolerne, som jo i særlig Grad ere Fagkoler, gives paa Marineministeriets Budget, altsaa paa Finantslovens § 23, følgende Bevillinger: 17,000 Kr. til Skolerne — de uddeles med 3,000 Kr. til 5 Skoler og 2,000 Kr. til 1, som er noget mindre — og 2,000 Kr. til Hjælpebidler til Undervisningen. Dette er til Skolerne. Til Eleverne gives 26,000 Kr. om Aaret, som uddeles med høft. 100 Kr. til hver trængende Elev, som faaer Understøttelse; jeg kan føie hertil 6,600 Kr. til Maskinister, for hvilke der jo ogsaa er en særlig Examen — jeg indbefatter dem under Søfarten, fordi det særlig er med Hensyn til Dampskibsfarten, denne Bevilling er givet. Altsaa til Søfartsskoler staar der paa Finantsloven 51,600 Kr.; det er dog altid Noget, det er ret respektabelt; thi man maa jo huske paa, at det er ikke saa stor en Del af Samfundet, der underkaster sig Navigationsexamen. Med Hensyn til Søfartsskoler kan jeg uden Indiskretion nævne, hvad der er ærede Medlemmer bekendt, at der har været nedsat en Kommission af Indenrigsministeriet og Marineministeriet til at tage denne Sag under Overveielse. Denne Kommissions Arbejde er nu færdigt — man har maaste set, at der er afholdt et større Møde for at diskutere Kommissionens Resultater —

og jeg tror nok at kunne sige, at min ærede Kollega Marineministeren forbereder et Lovforslag med Hensyn til Understøttelsen for Søfartsskoler. Det er altsaa en lignende Retning, jeg har tilladt mig at gaa, og jeg haaber, at Thinget vil slutte sig til at lovordne dette Forhold, saa at det ikke behøver at blive staaende paa Finantsloven.

Dernæst skal jeg gaa over til de tekniske Skoler, som have været i meget glædelig Fremvæxt i de senere Aar. Ærede Medlemmer ville for det Første vide, at naar der reises en teknisk Skole i en Provindsby, giver Lovgivningsmagten hvert Aar beredvillig en Bevilling til Bygning, i Reglen en Trediedel af Byggesummen; det er den første Bevilling. Dernæst bevilges der for Tiden til tekniske Skoler følgende Beløb: Til den tekniske Skole i Kjøbenhavn 25,000 Kr. aarlig; til de tekniske Skoler i Provindserne er der hidtil bevilget 50,000 Kr. Jeg har tilladt mig i Aar at foreslaa 70,000, og jeg haaber, man gaar ind paa denne Bevilling. Desuden bevilges der 4,000 Kr. til videre Udbannelse af visse Elever, særlig ved Provinds-skolerne, det er dem, som tage Del i den videregaaende Undervisning i Dagklasserne. Endvidere 2,000 Kr. til Tilfyn, 10,000 Kr. til Studierejser for Viderekomne, dels Lærlinge og Svende, dels Mestres, 2,000 Kr. til en særlig Fagskole for Stomagere i Kjøbenhavn, og jeg har tilladt mig i Aar at foreslaa 2,000 Kr. paa Finantsloven til en Uhrmager-skole. Det er altsaa aldeles specielle Fagkoler, vi ere begyndte nu at tage fat paa. Jeg skal nævne tillige, at i 1878—79 blev der bevilget til Provinds-skoler 20,000 Kr., i 1889—90 50,000 Kr., nu foreslaas 70,000 Kr. Det er altsaa en ganske god Væxt, der har været i disse Bevillinger. Jeg skal endnu bemærke, at i 1879—80 var der 4,840 Elever med 31,180 Undervisningstimer, i 1888—89 6,300 Elever med 54,069 Undervisningstimer. Naar man sammenholder disse Tal med Bevillingerne, vil man se, at Bevillingerne ere vovede dhgtig og i større Forhold end Time- og Elevantallet. Der bevilges nu i dette Dieblit altsaa omtrent 125,000 Kr. til teknisk Undervisning, og hvad dertil slutter sig, dels i Kjøbenhavn og dels i Provindserne. Jeg glemte vist at nævne, at under denne Bevilling falder 10,000 Kr. til Tegneskolen for Kvinder i Kjøbenhavn, som ogsaa er en teknisk Skole. Det førnævnte Tal er altsaa den Sum, der bevilges nu. Det er ganske vist, at Forholdet er ikke lovordnet, men det er kommet op af sig selv efterhaanden, og man har understøttet Skolerne, efterom de ere komne frem. Det er jo Kjøbstadkommunerne, der skulle roses for, at de have sørget derfor,